

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaite
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutyte
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

KORTIKOFOBIIJA TARP PEDIATRINIO ATOPINIO DERMATITO PACIENTŲ IR JŲ TĖVŲ

Darbo autorė. Julija PARGALIAUSKAITĖ, V kursas.

Darbo vadovas. Inga KISIELIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika.

Darbo tikslas. Nustatyti atopiniu dermatitu (AD) sergančių vaikų ir jų tėvų kortikofobijos veiksnius ir strategijas, taikomas sumažinti galimą šalutinį vietinių kortikosteroidų poveikį.

Darbo metodika. Tyrimas buvo atliktas tarp 2020 m. ir 2022 m. gruodžio mėnesių. Įtraukti pacientai, kurie kreipėsi į Vilniaus universiteto Santaros klinikų Vaikų ligų klinikos dermatologijos centrą dėl ambulatorinių paslaugų, buvo nuo 0 iki 17 metų, su diagnozuotu AD ir sveiki vaikai (kontrolinė grupė). Dalyviai pildė anoniminius anketinius klausimynus, įskaitant originalų klausimyną (demografinę, gydymo informaciją), į pacientą orientuoto egzemos laipsnio (POEM) klausimyną ir adaptuotą lietuvišką TOPICOP klausimyno versiją. TOPICOP atsakymai buvo vertinami keturių balų Likerto skalėje, maksimalus suminis balas – 36. Statistinė analizė atlikta naudojant „Microsoft Office Excel“ ir „R Commander“ programas. Dviejų grupių palyginimui buvo tikrinamos hipotezės, naudotas Stjudento T–testas, Mann–Whitney U testas. P reikšmė <0.05 laikyta statistiškai reikšminga. Tyrimui yra gautas Biomedicininio tyrimų etikos komiteto leidimas Nr. 2020/8–1251–733.

Rezultatai. Išanalizavome 296 TOPICOP klausimynus. 82 proc. ($n=244$) klausimynų užpildė AD sergančių vaikų tėvai. 96 proc. ($n=283$) klausimynų užpildė motinos, 4 proc. ($n=13$) – tėvai. Mergaitės sudarė 48 proc. ($n=25$) kontrolinėje grupėje ir 49 proc. ($n=119$) AD grupėje. Vidutinis pacientų amžius AD grupėje buvo $6,84 \pm 4,43$ metų, o kontrolinėje grupėje – $10,5 \pm 3,1$. Kortikofobijos paplitimas mūsų tirtoje populiacijoje buvo 55 proc. ($n=126$). Nustatyta, kad 32 proc. ($n=76$) AD grupės ir 14 proc. ($n=5$) kontrolinės grupės pacientų turėjo didelę, 46 proc. ($n=109$) AD grupės ir 50 proc. ($n=18$) kontrolinės grupės pacientų turėjo vidutinę kortikofobijos riziką. Kortikofobija nebuvo susijusi su respondentų išsilavinimu ($p=0,5672$), AD sunkumu pagal POEM ($p=0,314$), tėvų lytimi ($p=0,416$), ankstesniu vietinių steroidų vartojimu ($p=0,9764$), dalyvavimu edukacinėse programose ($p=0,8789$). Statistinio reikšmingo skirtumo tarp grupių nebuvo. Nustatėme, kad TOPICOP balų vidurkis skyrėsi tik tarp AD ir kontrolinės grupių ($42,68 \pm 44,51$ vs. $30,11 \pm 19,27$, $p=0,0481$). 98 proc. ($n=281$) tėvų imasi veiksmų siekiant sumažinti galimus šalutinius gliukokortikoidų tepalų poveikius. 56 proc. ($n=159$) kortikosteroidus tepa kai bėrimai labai paryškėja ir tepant drėkinančiu kremu negerėja, 14 proc. ($n=41$) skiedžia su drėkinančiu kremu, 13 proc. ($n=37$) tepa mažesni kieki, 7 proc. ($n=19$) tepa trumpiau.

Išvados. Kortikofobija paplitusi tiek tarp reguliariai, tiek tarp nereguliariai kortikosteroidus vartojančių asmenų. Pažymėtina, kad lytis, ligos sunkumas, ankstesnis kortikosteroidų vartojimas ir dalyvavimas specializuotose pacientų mokymo programose neturėjo reikšmingos įtakos kortikofobijai. Todėl darome išvadą, kad pati AD diagnozė gali reikšmingai padidinti kortikofobijos riziką. Dauguma tėvų imasi veiksmų siekdami sumažinti galimus gliukokortikoidų tepalų šalutinius poveikius.

Raktažodžiai. Atopinis dermatitas; Topicop; kortikofobija; vietiniai kortikosteroidai; vaikai.